

STANDARDY OCHRONY DZIECI

W GOSPODARSTWIE EDUKACYJNYM Chlebowa Chata

Górki Małe, ul . Breńska 113

Preambuła

Mając na uwadze obowiązek prawny wynikający z zapisów ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz treść wytycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie biznesu i praw człowieka, uznając istotną rolę biznesu w zapewnieniu poszanowania praw dzieci, przyjmuje do stosowania Standardy Ochrony Dzieci. Niniejszy dokument stanowi zbiór zasad i procedur stosowanych, w przypadku podejrzenia, że dziecko, które przebywa w Gospodarstwie Edukacyjnym Chlebowa Chata, dzieje się krzywda oraz zapobiegania takim zagrożeniom, z uwzględnieniem sytuacji dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Standardy Ochrony Dzieci w Gospodarstwie Edukacyjnym Chlebowa Chata są realizowane w oparciu o niżej wymienione zasady:

1. Gospodarstwo Edukacyjne Chlebowa Chata prowadzi swoją działalność z poszanowaniem praw dzieci jako osób szczególnie wrażliwych na krzywdzenie.
2. Gospodarstwo Edukacyjne Chlebowa Chata będzie działało w oparciu o zasady biznesu odpowiedzialnego społecznie i promującego właściwe postawy społeczne.
3. Gospodarstwo Edukacyjne Chlebowa Chata uznaje, że każda osoba zaangażowana w pracę na rzecz obiektu ma społeczny i prawny obowiązek zawiadamiania organów ścigania o każdym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa wobec dzieci i zobowiązuje się o tym informować swoich gości i osoby współpracujące z obiektem.

Na potrzeby tego dokumentu zostało doprecyzowane znaczenie poniższych pojęć:

1. Gospodarstwo Edukacyjna – gospodarstwo wiejskie świadczące usługi edukacyjne i należące do Stowarzyszenia Gospodarstw Edukacyjnych Województwa Śląskiego
2. Dziecko/małoletni - na potrzeby niniejszych standardów przyjmuje się, że dzieckiem, jest każda osoba, która nie ukończyła 18 r. z.
3. Opiekun dziecka – przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic albo opiekun; rodzic zastępczy; opiekun tymczasowy (czyli osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych)
4. Prowadzący zajęcia/Animator/opiekun pobytu/ – osoba, której powierzono prowadzenie zajęć edukacyjnych i/lub opiekę nad grupą dzieci podczas zajęć edukacyjnych, odpowiedzialna z ramienia instytucji/organizacji, która ten pobyt zleciła do realizacji (np. szkoła, organizacja pozarządowa, instytucja, itp.)
5. Obca osoba dorosła to każda osoba powyżej 18 roku życia, która nie jest dla dziecka jego rodzicem lub opiekunem prawnym.
6. Krzywdenie dziecka - należy rozumieć jako zachowanie, które może stanowić popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu (Gospodarstwa Edukacyjnego Chlebowa Chata), lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie; każde zamierzone lub niezamierzone działanie/zaniechanie jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i zgodnie z polskim prawem dzieckiem jest każda osoba w wieku poniżej osiemnastu (art. 1 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez

Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.). Małoletnim jest osoba, która nie osiągnęła pełnoletności, zatem osoba do ukończenia 18 roku życia lub kobieta, który uzyskała pełnoletność przez zawarcie małżeństwa po ukończeniu 16 roku życia (art. 10 § 1 i 2 k.c.), które może nastąpić za zezwoleniem sądu opiekuńczego z ważnych powodów i jeśli z okoliczności wynika, że zawarcie małżeństwa będzie zgodne z dobrem założonej rodziny (art. 10 § 1 kro). 3 Rodzice - art. 98 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego; Opiekun - art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego; rodzic zastępczy - art. 1121 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego; opiekun tymczasowy; art. 25 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają prawa, swobody i dobra osobiste dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Formy przemocy wobec dziecka:

- Przemoc fizyczna wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
- Przemoc psychiczna wobec dziecka to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.
- Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Wykorzystanie seksualne może przyjąć również formę wyzyskiwania seksualnego, czyli jakiegokolwiek faktycznego lub usiłowanego nadużycia pozycji podatności na zagrożenia, przewagi sił, lub zaufania, w celach seksualnych, w tym, ale nie wyłącznie, czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z seksualnego wykorzystywania innej osoby. Szczególne zagrożenie wyzyskiwaniem seksualnym zachodzi w czasie kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiwaniem istnieje zarówno wobec dzieci jak i ich opiekunów (definicja za Biuletynem ONZ ST/SGB/2003/13).
- Zaniedbywanie dziecka to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka. 8. Przestępstwo na szkodę dziecka – na szkodę dzieci mogą być popełnione wszystkie przestępstwa, jakie mogą być popełnione przeciwko osobom dorosłym, a dodatkowo przestępstwa, które mogą być popełnione wyłącznie 4 przeciwko dzieciom (np. Wykorzystywanie seksualne z art. 200 kodeksu karnego⁴).

. Inne formy krzywdzenia dziecka niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę – wszystkie formy przemocy stosowane wobec dziecka, które nie spełniają znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego (np. krzyk, poniżanie, szarpanie, wyzywanie, zaniedbywanie potrzeb, itp.).

Prowadzący Gospodarstwo Edukacyjne – osoba zarządzająca danym Gospodarstwem Edukacyjnym, odpowiedzialna za jej właściwe funkcjonowanie pod względem formalnym.

Domownik osoba bliska prowadzącemu Gospodarstwo Edukacyjne, która pozostaje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym i nie jest związana z nim stosunkiem pracy.

Pracownik to osoba zatrudniona na umowę o pracę lub świadcząca pracę na podstawie zbliżonej umowy (np. zlecenie, B2B, umowa o dzieło), a także stażysta, praktykant, wolontariusz itp.

Osoba współpracująca z obiektem - osoby reprezentujące firmy/organizacje/instytucje, które wykonują prace zlecone lub za zgodą prowadzącego Zagrodę Edukacyjną (np. stali dostawcy, pracownicy organizacji i instytucji, którzy prowadzą zajęcia na terenie obiektu, inni), nie zatrudnieni przez właściciela obiektu.

Osoba pracująca z dziećmi – to każda osoba (również prowadzący Gospodarstwo Edukacyjne lub/i domownik, zatrudniony pracownik) wykonująca zadania bądź delegowana do wykonywania zadań związanych z edukacją, dla małoletnich.

ROZDZIAŁ I. PROWADZĄCY GOSPODARSTWO EDUKACYJNE, DOMOWNICY I PERSONEL OBIEKTU.

Zasady ogólne

1. Prowadzący Gospodarstwo Edukacyjne zobowiązuje siebie, domowników oraz wszystkich pracowników do pozyskania wiedzy na temat okoliczności wskazujących, że dziecko przebywające w obiekcie może być krzywdzone oraz w zakresie sposobów szybkiego i odpowiedniego reagowania na takie sytuacje.

2. Przez pozyskanie wiedzy należy rozumieć szeroko min. uczestnictwo w szkoleniach i wykładach, korzystanie ze szkoleń on-line i w formie e-learning, zapoznanie się z materiałami edukacyjnymi udostępnianymi bezpłatnie przez inne organizacje.

3. Każdy domownik i cały personel Gospodarstwa, przed dopuszczeniem do obowiązków, jest zapoznawany ze Standardami Ochrony Dzieci, co zostaje przez niego potwierdzone złożeniem oświadczenia i zobowiązaniem do przestrzegania zasad i procedur zawartych w dokumencie. (Załącznik nr 1) 4 Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.). 5 4. Gospodarstwo Edukacyjne Chlebowa Chata zobowiązuje się do uwzględnienia sytuacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dostosowując wytyczne z Załącznika nr 9, do specyfiki i zakresu działania obiektu.